

Llibre Blanc de les Indústries Culturals de Catalunya

Barcelona, octubre de 2002

PRÒLEG

Al llarg de la seva història cultural, Catalunya ha tingut i té un dels millors actius que consoliden un poble: la creativitat. En tots els àmbits de la cultura, des de la literatura a la música, des de les arts visuals a les arts escèniques, els nostres creadors han estat reconeguts a nivell internacional. I és, justament, a partir de la creativitat dels nostres artistes que es poden posar en marxa indústries culturals pròpies.

És també a partir de la creativitat que es prestigia i, per tant, es normalitza una llengua.

La cultura és també desenvolupament econòmic. Una cultura necessita un teixit empresarial fort, sobretot, en els sectors en els quals cal més inversió i més equipaments tècnics. Catalunya té una indústria del llibre molt forta i això és un gran actiu. A partir d'aquí, caldrà reforçar el teixit industrial en els àmbits de la producció discogràfica, la teatral, els multimèdia i l'audiovisual, amb una especial atenció a la coproducció cinematogràfica i els mitjans de comunicació.

La creació de l'Institut Català de les Indústries Culturals ha estat una eina clau per articular –d'acord amb els diferents agents públics i privats dels diversos sectors culturals–, les mesures necessàries per reforçar aquest teixit industrial a través del diàleg, de noves fórmules de finançament, de noves ajudes a l'exportació dels productes culturals i garantir la seva presència en el mercat interior.

Per assolir els reptes de futur i continuar treballant des de l'entusiasme i el coneixement tant a nivell global com sectorial de les indústries de la cultura, l'ICIC –d'acord amb el que estableix la disposició addicional segona de la Llei de la seva creació, ha tingut la responsabilitat d'encarregar l'elaboració d'aquest *Llibre Blanc de les indústries culturals a Catalunya*. L'estudi planteja, indubtablement, una visió actual i innovadora, una visió positiva que ens ha d'ajudar a consolidar les indústries de la cultura catalana del segle XXI, apostant clarament per una cultura catalana de prestigi, de qualitat i amb projecció internacional.

Vull agrair, especialment, la tasca de la Universitat de Barcelona, la de l'equip d'experts, i sobretot, la del conjunt de col·laboradors tant de la societat civil catalana com de les administracions públiques ja que amb les seves valuoses aportacions han fet que el *Llibre Blanc de les indústries culturals a Catalunya* sigui una realitat.

Jordi Vilajoana
Conseller de Cultura

Octubre 2002

AUTORS

DIRECCIÓ I COORDINACIÓ:

Direcció i coordinació general: Lluís Bonet. Universitat de Barcelona.

Coordinació reunions d'experts: Núria Llorach. Universitat de Barcelona.

Recerca bibliogràfica: Enric Andreu, Lluís Bonet i Anna Villarroya. Universitat de Barcelona.

Traduccions i correccions d'estil: Jordi Hernández, Kimberly Kate i Joan Nadal

COORDINACIÓ INSTITUCIONAL:

Institut Català de les Indústries Culturals: Jordi Penas (Director) i Edgar Garcia (Director de l'Àrea de Projectes).

DIAGNÒSTICS SECTORIALS:

Audiovisual: Xavier Cubeles. Dep. Periodisme i Comunicació Audiovisual. Universitat Pompeu Fabra.

Mitjans de comunicació: Joan M. Corbella. Dep. Periodisme i Comunicació Audiovisual. Universitat Pompeu Fabra.

Llibre: Xavier Cubeles i Gemma Sala. BCF Consultors.

Música: Xavier Fina, Eulàlia Formiguera i Begoña Sanchis. ICC Consultors Culturals.

Arts escèniques: Xavier Fina, Eulàlia Formiguera i Josep M. Codinach. ICC Consultors Culturals.

Arts visuals: Antoni Laporte i Joaquina Bobes. ARTImetria.

Nous gèneres creatius multimèdia: Lluís Codina i Xavier Cubeles. Estació de la Comunicació. Fundació Universitat Pompeu Fabra.

DIAGNÒSTIC ESTRATÈGIC:

Comercialització i promoció exterior: Xavier Cubeles i Emma Rué. BCF Consultors.

Competitivitat, concentració i aliances interempresarials: Xavier Cubeles i Gemma Sala. BCF Consultors.

Formació i inserció professional: Fèlix Manito i Roser Bertran. Kreanta. Cultura, coneixement, comunicació.

Inversió i finançament: Xavier Fina, Eulàlia Formiguera i Begoña Sanchis. ICC Consultors Culturals.

Estructura territorial: Xavier Fina i Eulàlia Formiguera. ICC Consultors Culturals.

Impacte de les noves tecnologies: Enric Marín. Dep. Periodisme i Ciències de la Comunicació. Universitat Autònoma de Barcelona.

Creació de públics: Antoni Laporte. ARTImetria.

La llengua catalana en la producció i els mercats culturals: Jordi Juan-Tresserras i Núria Llorach. Universitat de Barcelona.

EXPERIÈNCIA INTERNACIONAL:

Experiències il·lustratives: Anna Villarroya, Enric Andreu i Jorge Fuentealba. Universitat de Barcelona.

Informe internacional: Mark Schuster. Massachusetts Institute of Technology.

Informe internacional: Andy Pratt. London School of Economics

DIAGNÒSTIC, ESTRATÈGIES I PROPOSTES D'INTERVENCIÓ:

Diagnòstic integrat: Lluís Bonet, Albert de Gregorio i Anna Villarroya. Universitat de Barcelona.

Estratègies d'intervenció governamental: Lluís Bonet, Albert de Gregorio i Anna Villarroya. Universitat de Barcelona.

Diagnòstic sintètic i propostes d'intervenció: Lluís Bonet. Universitat de Barcelona.

ÍNDEX GENERAL

A. PRESENTACIÓ	1
B. DIAGNÒSTIC SECTORIAL	
1. AUDIOVISUAL	11
2. MITJANS DE COMUNICACIÓ.....	45
3. LLIBRE	83
4. MÚSICA	105
5. ARTS ESCÈNIQUES	127
6. ARTS VISUALS	151
7. NOUS GÈNERES CREATIUS MULTIMÈDIA	169
C. DIAGNÒSTIC ESTRATÈGIC	
1. COMERCIALITZACIÓ I PROMOCIÓ EXTERIOR	203
2. COMPETITIVITAT, CONCENTRACIÓ I ALIANCES INTEREMPRESARIALS	221
3. FORMACIÓ I INSERCIÓ PROFESSIONAL.....	243
4. INVERSIÓ I FINANÇAMENT.....	269
5. ESTRUCTURA TERRITORIAL.....	287
6. IMPACTE DE LES NOVES TECNOLOGIES	309
7. CREACIÓ DE PÚBLICS	335
8. LA LLENGUA CATALANA EN LA PRODUCCIÓ I ELS MERCATS CULTURALS	357
D. EXPERIÈNCIA INTERNACIONAL	
1. EXPERIÈNCIES IL·LUSTRATIVES	381
2. INFORMES INTERNACIONALS.....	423
E. DIAGNÒSTIC, ESTRATÈGIES I PROPOSTES D'INTERVENCIÓ	
1. DIAGNÒSTIC INTEGRAT.....	453
2. ESTRATÈGIES D'INTERVENCIÓ GOVERNAMENTAL	471
3. DIAGNÒSTIC SINTÈTIC I PROPOSTES D'INTERVENCIÓ	517
F. ANNEXOS	
1. ANNEX 1: MULTIMÈDIA.....	553
2. ANNEX 2: COMERCIALITZACIÓ I PROMOCIÓ EXTERIOR.....	565
3. ANNEX 3: FORMACIÓ I INSERCIÓ PROFESSIONAL.....	575
LLISTAT D'EXPERTS I PERSONALITATS CONSULTADES.....	581
ABREVIACIONS UTILITZADES	587
BIBLIOGRAFIA GENERAL	591